

POSTANOWIENIE

Dnia 17 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Przesławski

w sprawie z odwołania S. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. przeciwko Przewodniczącemu Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w przedmiocie odwołania od decyzji Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z 18 października 2018 r., nr [...], na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 17 grudnia 2024 r., na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej od postanowienia Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 28 kwietnia 2022 r., sygn. VII AGa 472/21:

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od S. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na rzecz Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji kwotę 1800 (jeden tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z 28 kwietnia 2022 r. w sprawie o sygnaturze akt VII AGa 472/21, oddalił apelację S. sp. z o.o. z siedzibą w W. (dalej: „powódka”) od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 21 stycznia 2021 r., sygn. XX GC 16/19 oraz zasądził od powódki na rzecz pozwanego (tj.

Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji) koszty zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej.

Skargą kasacyjną z 23 lipca 2022 r. powódka zaskarżyła w całości wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie.

Powódka wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie, a także w przypadku uznania przez Sąd Najwyższy, stosownie do art. 398¹⁶ k.p.c., podstawy naruszenia prawa materialnego za oczywiście uzasadnioną przy równoczesnym uznaniu za nieuzasadnioną podstawy naruszenia przepisów postępowania – o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i uchylenie w całości decyzji Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 18 października 2018 r., [...].

Pozwany w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na brak wystąpienia przesłanek art. 398⁹ § 1 k.p.c. Alternatywnie wniósł o oddalenie skargi kasacyjnej. Ponadto pozwany wniósł o zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia. W art. 398⁹ k.p.c. ustawodawca wprowadził instytucję tzw. przedsądu, w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Na tym etapie postępowania przed Sądem Najwyższym, nie dokonuje się merytorycznej oceny skargi kasacyjnej, a jedynie ogranicza się do zbadania przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. W razie wystąpienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów (pkt 2),

zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Powódka oparła wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, pkt 2 i pkt 4 k.p.c.

Po pierwsze, powódka wskazała, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne obejmujące poważne wątpliwości interpretacyjnych art. 18 ust. 4 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (dalej: „u.r.t.”) dotyczącego pojęcia „treści pornograficzne”. Po drugie, podniesiono, że istnieje potrzeba wykładni przepisów art. 18 ust. 5 u.r.t. w związku z art. 18 ust. 4 u.r.t. dotyczących definicji pojęcia „treści pornograficznych” budzących poważne wątpliwości, a także wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Po trzecie z kolei, powódka podniosła, że skarga jest oczywiście uzasadniona.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, dotychczas nierozwiązane w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne musi być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie zostać przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

Potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, o której stanowi art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. oznacza, że określony przepis, istotny z punktu widzenia podstawy prawnej zaskarżonego orzeczenia, może być rozumiany na różne sposoby, a orzecznictwo i nauka prawa albo nie wypracowały w tym przedmiocie żadnego poglądu, albo prezentują rozbieżne stanowiska (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 27 listopada 2024 r., I CSK 3112/24). W orzecznictwie podnosi się, że uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinno w takim wypadku zawierać wskazanie, które przepisy wymagają

wykładni i na czym polegają poważne wątpliwości związane z ich rozumieniem lub rozbieżnościami w ich stosowaniu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09; 24 kwietnia 2018 r., II CSK 743/17). W przypadku powoływania rozbieżności w orzecznictwie sądów konieczne jest także wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z 15 kwietnia 2021 r., IV CSK 617/20).

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego uchybienia, które jest widoczne bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurystycznej. Chodzi zatem o szczególne, kwalifikowane wypadki naruszenia prawa przez sąd drugiej instancji dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika, a więc chodzi o sytuacje, kiedy wyrok może być uznany za bezprawny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, Nr 3, poz. 49).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego jednoznacznie przyjmuje się, że łączenie przesłanki oczywistej zasadności skargi z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego lub potrzebą wykładni przepisów jest wykluczone (postanowienia Sądu Najwyższego z: 20 czerwca 2024 r., I CSK 1257/23; 11 września 2024 r., II NSK 34/24). Wskazać należy, że Sąd Najwyższy wielokrotnie podnosił, że jednoczesne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów) generalnie wyklucza przyjęcie, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Nie jest bowiem możliwa sytuacja, w której wyrok jest oczywiście wadliwy, a jednocześnie w sprawie występuje tak poważna wątpliwość prawna, że wymaga interwencji i rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy (postanowienie Sądu Najwyższego z 26 listopada 2013 r., I UK 291/13). Nie sposób uznać, że sporna kwestia jest oczywista (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 kwietnia 2014 r., V CSK 383/13).

W świetle powyższego, stwierdzić należy, że powódka nie sporządziła w sposób prawidłowy wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Wynika z niego bowiem, że jako podstawę przyjęcia skargi kasacyjnej

do rozpoznania wskazano jednocześnie wystąpienie istotnego zagadnienia prawnego, istnienia potrzeby wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów oraz oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 1 i pkt 4 k.p.c.). Rolą Sądu Najwyższego nie jest dokonywanie wyboru, która przesłanka mogłaby stanowić podstawę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wskazać ponadto należy, że w analizowanej sprawie, w ocenie Sądu Najwyższego, nie wystąpiły inne przyczyny uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważność postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.). Powódka nie wykazała w należyty sposób, że w sprawie występuje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, o którym stanowi art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. *a contrario* odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a stosownie do § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2023, poz. 1935) obciążył powoda kosztami postępowania kasacyjnego.

Ł.n

[a.ł]